

TEKNOLOGIYA DARSLARIDA TIKUV MASHINALARINING ISHLASH PRINSIPINI SMART TEKNOLOGIYALARDAN FOYDALANIB, O'QITISH METODIKASI

Xayrullayeva. N. B

*BuxDPI texnologik ta'lim
kafedrası talabasi*

Annotatsiya: *Axborot texnologiyalari asr talablari va kompyuter texnologiyalarining jadal rivoji natijasida ta'lim tizimiga "Smart texnologiyalar" tushunchasi kirib keldi. Mazkur maqolada hozirki kunda ta'lim tizimida o'zgarishlar. Tikuv mashinalarining zamonaviy turlari va ishlash prinsipi. Texnologiya fani o'qitishda "Smart texnologiyalar" ning ahamiyati asos qilib olingan.*

Аннотация: *понятие умные технологии вошло в систему образования в соответствии с требованиями века информационных технологий и бурного развития компьютерных технологий. В этом тезисе есть сходства в нынешней системе образования. Современные виды швейных машин и принцип работы. Основа "умных технологий" используется в обучении технологии.*

Abstract: *The concept of "smart technologies" entered the education system in accordance with the requirements of the age of information technology and the rapid development of computer technology. There are similarities in this thesis in the current education system. Modern types of sewing machines and the principle of operation. The basis of "smart technologies" is used in technology education.*

Axborot asrining kirib kelish davri haqida so'z borganda, Axborot kommunikatsiya texnologiyalari, ularni real o'quv jarayoniga qo'llash, zamonaviy Axborot infrastrukturasi yaratish, mutloq yangi multimedia o'quv dasturlarini yaratish va ta'limga tadbiiq etish bosqichlar asta sekin nihoyasiga yetib bormoqda.

Smart ta'lim ko'p miqdordagi manbalar, multimediyalarning(audio, video, grafik) maksimal xilma-xilligini, tinglovchilar talab va ehtiyojlariga tez va oson moslashish imkoniyatini nazarda tutadi. SMART o'zi nima? degan savol tug'iladi. "SMART"[- bu ingliz tilidagi Specific(aniq), Measurable (o'lcham mumkin bo'lgan), Achievable (erisha bo'ladigan), Relevant (ahamiyatga ega) hamda Time-Bound (amalga oshirish muddati aniq) so'zlarining qisqartmasi.

Zamonaviy smart ta'limining o'z oldiga qo'ygan ikkita asosiy maqsadi mavjud bo'lib, ular:

1. O'quvchilarda bilim olish uchun zarur bo'lgan barqaror motivatsiyani yaratish.
2. Ijodiy yechimlar yordamida bilim o'zlashtirishning yangi shakli va instrumentlarini izlab topishdan iborat.

Texnikani rivojlantirish fan va texnika taroqqiyotining muhim shartidir. Texnikani rivojlantirishda fan yutiqlaridan keng foydalaniladi. Hozirgi zamon fani ishlab chiqarishning muhim yutiqlari tabiiy va texnika fanlari kashfiyotlarga tayanadi.

Hozirgi paytda yurtimiz tikuvchilik korxonalari fan-texnikaning so'ngi yutiqlari asoslari ishlab chiqilgan jihozlar bilan to'ldirilmoqda. Mashina va uskunalarni xilma-xil moslamalar bilan jihozlash orqali texnologik jarayonlarni kompleks mexanizatsiyalash va avtomatlashtirish davom etmoqda.

Tikuv mashinalarning deyarli barcha eskirgan modellar mexanik deb tasniflanishi mumkin. Biroq bunday qurilmalarda yuqori sifatli va zamonaviy narsalar ham ishlab chiqiladi. Ular mexanizm elementlarida qo'l yoki oyoq harakati bilan ishlaydi. "Podolsk", "Singer" va Chaika" modellari qo'lda boshqarish turida mashinalarning eng yorqin vakillaridan hisoblanadi. Turli xil boshqaruv turlaridan tashqari albatta, tikish mashinalari boshqa o'ziga xos xususiyatlarga ega. To'quv iplari turi bo'yicha mashina ko'p qirrali bo'lishi va har xil turdagi matolar bilan ishlashi kerak. Shuning uchun tikuv tikish paytida ishlatiladigan matoga mos kelishi kerak. Aks holda iplar osongina uzilishi mumkin.

Hozirki kunda zamonaviy tikuv mashinalarning turlari kundan - kun rivojlanib bormoqda. Tikuv mashinalarini ishlab chiqaruvchi eng yirik firma va mashinasozlik korxonalari mavjud. "Zinger mashinasozlik" fermasi. "Torrington" firmasi "Shtrobel", "Yunion Spetsial", "Yamato", "Juki", Kansai Spetsial", "Seyko" kabi firmalar mavjud.

Zamonaviy tikuv mashinalarining deyarli barcha modellari faqat bitta tikis chiziqni emas, balki zigzak chizig'ini ham bajaradigan tikuv mashinalariga tegishli. To'liq zigzak mashinalari tikuv mashinasining ikkinchi eng muhim turi bo'lib, uning yorqin misoli Seagull tikuv mashinasidir. Yana bir Xitoyda ishlab chiqilgan Dragonfly 218 tikuv mashinasi, bunda tugma teshigining qanday tikilganligi va qo'shimcha tikuv oyoqlarining mavjudligi. Elektron boshqariladigan tikuv mashinalari biri Brother kompyuterlashtirilgan tikuv mashinasi. Elektron tikuv mashinalari uchun mo'ljallangan moslama gorizantal turi, operatsiyada juda qulay va jim, lekin talab qilinadi ehtiyotkor munosabat. Ko'pincha sanoat tikuv mashinalarida ishlatiladigan aylanuvchi turdagi vertical mokilar ham mavjud. Bir vaqtning o'zida matolarni to'ldirishga va hattoki silliqlashga qodir.

Biz texnologiya darslarida "smart ta'lim" ni tadbiiq qilishimiz o'quvchilarning bilim olishini yanada yuqori darajada vujudga kelishidan iborat. "Smart" tushunchasi paydo bo'lishi bilan smart/interaktiv doska, smart ekranlar, internetga istalgan joydan kirish kabi tushunchalar ham ta'lim tizimiga kirib keldi. Smart texnologiyalardan unumli foydalanish nafaqat maktab o'quvchilari, talabalar, katta yoshli o'rganuvchilar uchun ham juda qulay.